

TULKINTAOHJE TERVEYDENHUOLLOSSA:

Tuberkuloosikysely 2 sosiaali- ja terveydenhuollon ja varhaiskasvatuksen uusille työntekijöille ja harjoittelijoille

Vastaukset, joiden perusteella terveydenhuollon tuberkuloositarkastus ja siihen liittyvä keuhkojen röntgenkuvaus tehdään tartuntatautilain §55 mukaisesti ennen työn aloitusta.

THL:n maalista: [Maakohtainen suositus tartuntatautien seulontaan.](#)

Tuberkuloositarkastus on tehtävä ennen työn aloitusta, mikäli jokin seuraavista kohdista täyttyy:

Syntymämaa

THL:n maalistan mukaan tuberkuloosin riskimaa, tarvitaan sote-ammattilaisten ja alle kouluikäisiä lapsia hoitavien tuberkuloositarkastus

Oleskellut vähintään 12 kuukauden ajan

THL:n maalistan mukaan tuberkuloosin riskimaassa, tarvitaan sote-ammattilaisten ja alle kouluikäisiä lapsia hoitavien tuberkuloositarkastus

Työskennellyt terveydenhuollossa vähintään 3 kuukauden ajan

THL:n maalistan mukaan tuberkuloosin riskimaassa, tarvitaan sote-ammattilaisten ja alle kouluikäisiä lapsia hoitavien tuberkuloositarkastus

On hoitanut tuberkuloosipotilaita tuberkuloosin riskimaissa (THL:n maalista)

Kyllä

On hoitanut tuberkuloosipotilaita ilman jatkuvaa asianmukaista suojautumista FFP3 tai FFP2 hengityssuojaimella Suomessa tai muussa matalan tuberkuloosiriskin maassa. (Terveydenhuollon ammattilainen selvittää työntekijää haastatteleamalla suojainten käytön ja mahdolliset altistustilanteet.)

Kyllä

On ollut lähikontaktissa henkilöön, jolla on keuhkotuberkuloosi

(esim. samassa taloudessa asuvat, sukulaiset, ystävät, työkaverit, potilaat)?

Kyllä

Henkilö on ollut tartunnanjäilytyksen kohteena ja arvioitu altistuneeksi

Kyllä

On sairastanut tuberkuloosin

Kyllä

Henkilöllä on oireita, jotka voivat viitata tuberkuloosiin

(on vastannut Kyllä johonkin kysytyistä oireista)

Kyllä

Terveydenhuollon työntekijä täyttää:

Edellä mainituista kohdista jokin täyttyy, henkilö ohjataan **keuhkojen röntgenkuvaukseen**

- **Ohjaus röntgenkuvaukseen** sisältää asiat: kuvaus on tutkittavalle ilmainen, kuvauspaikan tiedot, kuvausaika tai ohje, miten aika varataan, miten kuvauksen tulos ilmoitetaan. Huom. raskaus
- Lääkäri tekee lähetteen, tarkistaa kuvauksen tuloksen ja tekee lausunnon TB tarkastuksesta.
- **Röntgenkuvausta ei tarvitse tehdä, jos** henkilö on **oireeton** ja keuhkojen röntgenkuvaus on tehty kahden vuoden sisällä **Suomessa**, ja kuva on tulkittu normaaliksi (luotettava lausunto oltava käytössä).
- **Raskaana oleva oireeton** henkilö voi aloittaa työn ja röntgenkuvaus tehdään raskauden viimeisen kolmanneksen aikana. Kuvaus voidaan tehdä myös neuvolan kautta, mutta henkilön on toimitettava kuvauksen tulos työterveyshuoltoon tai opiskeluterveydenhuoltoon lausuntoa varten.

Henkilöllä on tuberkuloosiin viittaavia oireita, ohjataan yskösnäytteiden keräys (Tb-värjäys ja -viljely x3 ja Tb-NhO). Ohje potilaalle eri kielillä: [Yskösnäytteen ottaminen](#)

Kyselyn perusteella ei tarvetta jatkotutkimuksiin.

Jos keuhkojen röntgenkuva on normaali, ja yskösnäytteiden värjäys- ja NhO tulokset oireisilla ovat negatiiviset, rastitetaan **lausuntoon kohta 1**.

Jos kyselyn perusteella on tarve tehdä keuhkojen röntgenkuvaus, henkilö on raskaana eikä hänellä ilmene tuberkuloosiin viittaavia oireita, rastitetaan **lausuntoon kohta 2**. Lisäksi kirjataan tieto uuden lausunnon ajankohdasta (tarkista raskausviikot, kuvaus tehdään noin 1 kk ennen synnytysaikaa).

Jos keuhkojen röntgenkuvassa on muutoksia, lääkäri konsultoi erikoissairaanhoidon keuhko- tai infektiolääkärin jatkoselvitysten tarpeesta (ks. kaavio) sekä siitä, onko henkilöllä estettä aloittaa työtä. Toimitaan erikoislääkärin ohjeiden mukaisesti. Mikäli on syytä epäillä hengityselinten tuberkuloosia, rastitetaan **lausuntoon kohta 3**.

Kyselyn täyttäneille annetaan lisätietoa tuberkuloosista [tuberkuloosi.fi](#). Kaikille tarkastettaville tulostetaan: Tuberkuloosi – mitä se on -opas (TB-oppaat). Työntekijöille kerrotaan, mihin he hakeutuvat tutkimuksiin, mikäli heillä ilmenee tuberkuloosiin viittavia oireita.

**Lausunto sosiaali- ja terveydenhuollon ja varhaiskasvatuksen uusille työntekijöille tehtävästä
Tartuntatautilain 55§ mukaisesta tuberkuloosin terveystarkastuksesta**

Nimi:

Henkilötunnus:

1. Tartuntatautilain 55§ mukainen tarkastus tehty.
Ei estettä aloittaa töitä.
2. Tartuntatautilain 55§ mukainen tarkastus tehty. Ei estettä aloittaa
töitä. Työnantajan on vaadittava uusi lausunto kk kuluttua
3. Tartuntatautilain 55§ mukainen tarkastus tehty.
Toistaiseksi on este aloittaa työt.

Aika ja paikka:

Terveydenhuollon yksikkö:

Työntekijän nimi ja työtehtävä:

Allekirjoitus:

Työterveyslaitos on laatinut tämän kyselyn yhteistyössä seuraavien toimijoiden kanssa

Terveystalo

